

Uw brief van
10 juni 2020

Uw kenmerk
DGKE-WO / 19240864

Ons kenmerk
Zaaknummer: 961436

Bijlage[n]
--

Behandeld door
N.Uilkema

Doorkiesnummer
0592 - 26 66 62

Vries
16 juli 2020

Aan: De Minister van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Nedmag
Postbus 142
2270 AC Voorburg

gemeente Tynaarlo

Onderwerp: Zienswijze op ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan 2018
Nedmag

Geachte heer Wiebes,

Op 10 juni jl. heeft u het ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan 2018 Nedmag en de ontwerpbesluiten omgevingsvergunningen bekendgemaakt. De besluiten liggen ter inzage tot vrijdag 24 juli 2020. In deze brief geven wij - mede namens onze gemeenteraad, ter uitvoering van de motie van 30 juni 2020 - onze zienswijze op het ontwerpinstemmingsbesluit, waaronder de gecoördineerde ontwerpbesluiten omgevingsvergunningen mede zijn begrepen.

Wij kunnen niet instemmen met het ontwerp-instemmingsbesluit zoals dat nu voorligt. De onzekerheden en risico's zoals benoemd in ons advies van 26 november 2019 heeft u met dit ontwerpinstemmingsbesluit niet weggenomen. Met onze inwoners blijven wij zorgen houden over de zoutwinning en de stapeling van effecten van mijnbouwactiviteiten in de regio, zoals de gaswinning in Groningen en het gasveld Annerveen.

Wij vinden het zeer teleurstellend dat u, ondanks het nadrukkelijk verzoek uit de regio, ervoor heeft gekozen deze complexe ontwerpbesluiten met verstrekkende gevolgen zo kort voor de zomervakanties van inwoners en organisaties bekend te maken. Daar komt bij dat het onder de huidige coronomstandigheden een extra uitdaging is om inwoners en andere belanghebbenden op een zorgvuldige wijze te betrekken in deze procedure.

Uw voornemen om in te stemmen met zoutwinning door Nedmag tot 2045 is onvoldoende onderbouwd. Hiermee doet u geen recht aan de zorgen die wij met onze inwoners delen over de forse bodemdaling en effecten van gestapelde mijnbouw in de regio.

Een en ander draagt niet bij aan het vertrouwen van inwoners in de overheid. Vertrouwen dat nodig is voor actuele energie- en klimaatopgaven waarvoor wij als overheden gezamenlijke verantwoording dragen.

Postadres

Postbus 5, 9480 AA Vries

Bezoekadres

Kornoeljeplein 1, Vries

Website

www.tynaarlo.nl

Bankrelaties

IBAN: NL02BNGH0285079050

IBAN: NL05BNGH0285079093 (belastingen en leges)

BIC: BNGHNL2G

Telefoonnummer

[0592] 26 66 62

Faxnummer

[085] 20 84 923

E-mail

info@tynaarlo.nl

U heeft de zorgpunten - zoals geformuleerd in ons advies van 26 november 2019 onvoldoende weggenomen in het ontwerp-instemmingsbesluit. Daarom maakt dat advies onverkort deel uit van deze zienswijze.

Onze zienswijze luidt verder als volgt:

Risico's, onderzoek en monitoring

Wij constateren dat u, naar aanleiding van ons advies en ook die van Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en het Waterschap Hunze en Aa's, opdracht heeft gegeven voor nader onderzoek naar bodemdaling. Voorkomen moet worden dat het huidig en toekomstig gebruik van percelen als gevolg van de bodemdaling beperkt wordt.

Onderzoek naar de bodemdalingseffecten op langere termijn, zoals ook plaatsvindt binnen het nationaal Kennisprogramma Effecten Mijnbouw (KEM) is nog in volle gang. Meer informatie hierover op de website: <https://www.kemprogramma.nl/cms/view/57979440/kem-home-nl/57979444>

Het incident in 2018 heeft ons geleerd dat deze zoutwinning gepaard gaat met veel onzekerheden voor mens en milieu. Uit uw ontwerpbesluit blijkt niet op welke wijze de belangen van de drinkwatervoorziening zijn gewogen. We verwijzen hierbij nadrukkelijk naar onze zienswijze in dit verband.

We verzoeken u voor onze inwoners in het instemmingsbesluit inzichtelijk te maken welke maatregelen u oplegt aan Nedmag met betrekking tot de nog aanwezige diesel in de ondergrond. Zoals SODM constateert in zijn advies van 27 juni 2019, is de kans klein, maar het risico groot bij de vervuiling van grond-, drink- en oppervlaktewater. Dit baart ons zorgen.

Uit het ontwerpbesluit blijkt dat u het gebruik van een alternatieve hulpstof verplichtend voorschrijft in plaats van dieselolie. Er zou sprake zijn van een afname van het gebruik van hulpstof van 90%. Wij verzoeken uw minister om een voorwaarde op te nemen dat vooraf aangetoond moet worden dat het gebruik van hulpstoffen veilig is.

Wij vinden het adequaat monitoren van bodemtrillingen van groot belang, zodat de oorsprong van een trilling goed detecteerbaar en lokaliseerbaar is. De micro-seismiciteit rondom zoutvoorkomens in onze provincie (en landelijk) staat steeds meer in de belangstelling. Zo is op 1 april 2020 motie nr. 733 (Mulder en Sienot) in de Tweede Kamer aangenomen, gericht op het optimaliseren van het seismisch meetnetwerk bij mijnbouwlocaties om ongerustheid bij burgers voor een deel weg te (kunnen) nemen door onafhankelijke metingen en een fijnmazig, met de regio afgestemd, netwerk. We begrijpen dat deze motie door het ministerie in uitwerking is genomen.

In artikel 12 van het ontwerp-instemmingsbesluit staat dat Nedmag wordt verplicht tot het (laten) aanleggen, in afstemming met het KNMI, van een extra geofoon ten zuiden van de voorgenomen positie van caverne VE-8. Beide geofoons zowel de bestaande in de buurt van het TR-cluster als de nieuwe worden aangesloten op het KNMI-netwerk en daarmee worden de gedane waarnemingen openbaar inzichtelijk.

Onder verwijzing naar ons advies van 26 november 2020 verzoeken wij u duidelijk te formuleren welke voorwaarden vooraf door Nedmag moeten worden ingevuld en op welke wijze de periodieke monitoring vormgegeven wordt en hoe de toezichthoudende rol van SODM gestalte krijgt, naar analogie van de gaswinning uit het Groningenveld, waarbij jaarlijkse een operationele strategie is voorgeschreven. Het 'Hand aan de Kraan- principe' is hierbij van toepassing zodat tussentijds ingrijpen mogelijk is.

Fondsvorming zekerheidsstelling vooraf

Het is goed dat u de financiële zekerheidsstelling als voorwaarde heeft opgenomen in de voorschriften (artikel 11). Wij begrijpen dat u de fondsvorming met Nedmag en het waterschap nog wilt vormgeven. Concretisering daarvan met garantstelling door de rijksoverheid dient als voorwaardelijke verplichting te worden opgenomen in uw definitieve instemmingsbesluit. Op die manier kunnen ook onvoorziene maatregelen op langere termijn voldoende vooraf worden geborgd.

Schaderegeling

Voorafgaand aan uw definitieve besluitvorming dient een onafhankelijke schaderegeling voor zout in werking te zijn die inhoudelijk gelijk is aan het schadeprotocol Groningen en de Wet Bewijsvermoeden, zoals die geldt voor schades gerelateerd aan de gaswinning uit Groningen.

Een nulmeting in verband met de zoutwinningsactiviteiten is wenselijk om onduidelijkheid over de juistheid van schadeclaims te voorkomen. Het eerdergenoemde seismisch meetnetwerk kan bij de bepaling van de juistheid van de schadeclaim behulpzaam zijn.

Sodm en de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) hebben met alle betrokken partijen en inwoners uit de regio bij u de afgelopen jaren gepleit voor die onafhankelijke en gelijke behandeling. Schademeldingen uit deze regio met gestapelde mijnbouwactiviteiten moeten in alle gevallen gelijk behandeld worden, ongeacht de direct- of indirect aan te wijzen veroorzakende mijnbouwactiviteit.

In het ontwerp-instemmingsbesluit lezen wij dat u het belang van een transparante, onafhankelijke en eenduidige wijze van schadeafhandeling onderschrijft. Een transparante en eenduidige wijze van schadeafhandeling zorgt voor een onafhankelijke beoordeling van de schade. U vermeldt dat per 1 juli een regeling in werking treedt die daarin voorziet. Wij constateren dat de regeling niet voorziet in de onafhankelijke en gelijke behandeling, zoals door alle partijen wordt gewenst. Ook begrijpen wij dat de 'zoutwinners' nog niet akkoord zijn met een voorstel van uw ministerie. Wij roepen u op om voorafgaand aan uw definitieve besluit te komen tot een regeling die de instemming heeft van alle wettelijke adviseurs en voorziet in gelijke rechtsbedeling.

Bestaande – en nieuwe winputten

In het ontwerp-instemmingsbesluit wijkt u gedeeltelijk af van het advies van SodM door een tijdelijke voortzetting van winning uit TR-9 toe te staan. Een onderbouwing daarvoor ontbreekt. U noemt uitsluitend het economisch belang. Dit is voor ons onacceptabel. Gelet op het incident uit 2018 en de onvoorspelbaarheid van de bodembeweging in de regio, dienen de technische adviezen van de wettelijk toezichthouder zwaar te wegen en in deze onverkort te worden opgevolgd.

SodM geeft aan dat de technische risico's van beoogde nieuwe winningen aanvaardbaar zijn. Mede op advies van de Mijnraad maakt u die winning onder voorwaarden van monitoring, fasering en evaluatie nu mogelijk. Voor wat betreft de nieuw te ontwikkelen winputten, constateren wij dat die zullen leiden tot een uitbreiding van het effectgebied en een onacceptabele toename van bodemdaling ook in onze gemeente.

Gebiedsproces

Met de negatieve impact en de groeiende maatschappelijke weerstand, is de vraag hoelang de zoutwinning in onze regio nog kan worden uitgeoefend. Een afbouwstrategie, en een periodieke monitoring zoals wij die kennen uit de gaswinning ontbreekt zowel in uw ontwerpbesluit als in het winningsplan van Nedmag, dat voorziet in een maximaal productievolume tot 2045. We wijzen in dit verband op de zienswijze van het Waterschap, die voor ons college leidend is.

We roepen uw Minister op om de 'lessons learned' uit het gasdossier ter harte te nemen bij de formulering van uw definitieve besluit.

Ten slotte stelt u in het ontwerpbesluit dat het gebiedsproces 'een opgave voor de decentrale overheden' is. Wij zijn het hier pertinent mee oneens. U verleent de vergunning en daarmee bent u verantwoordelijk voor de huidige problematiek en zorgen in de regio. Als een gebiedsproces een onderdeel van de oplossing hiervoor is, dan is dat logischerwijs ook een opgave voor het Rijk.

Zo nodig maken we nog gebruik van de door u geboden mogelijkheid om deze zienswijze aan te vullen binnen de door u gestelde termijn.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

mr. J. Th. van Nieukerken
gemeentesecretaris

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

